

ผลของการใช้เปลือกหอยและผงเหล็กที่มีต่อการพัฒนารูปแบบ

เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง จังหวัดสุโขทัย

วรารณ มั่นทุ่ง^{1*} วิตยา ปิตตังนาโพธิ์² นิรัช สูดสังข์³

Effects of using shell and iron powder on design development of Ban Thungluang Ceramic in Sukhothai.

Waraphon Manthung^{1*} Witiya Pittungnapoo² Nirat Soodsang³

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

^{2,3} อาจารย์ประจำคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก

¹ Graduate Students, Department of Art and Design, Faculty of Architecture, Naresuan University, Phitsanulok

^{2,3} Lecturer, Faculty of Architecture, Naresuan University, Phitsanulok

* Corresponding author E-mail address :punnut_s@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องผลของการใช้เปลือกหอยและผงเหล็กที่มีต่อการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง จังหวัดสุโขทัย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลของการใช้เปลือกหอยและผงเหล็กที่มีต่อการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง จังหวัดสุโขทัย 2) เพื่อพัฒนารูปแบบเครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวงจังหวัดสุโขทัยโดยใช้เปลือกหอยและผงเหล็ก 3) เพื่อประเมินคุณภาพ และความพึงพอใจของผู้ผลิตและผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวงในรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ที่ได้รับการพัฒนา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือกลุ่มผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง จังหวัดสุโขทัย กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 101 คน จากประชากรทั้งหมด 200 คน (ความคลาดเคลื่อน 7% ตามตารางของ Yaman) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยายและทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยการหาค่าทีกรณีก่อน กลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระแก่กัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ผลิต และผู้บริโภค จากผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในรูปแบบใหม่จำนวน 12 รูปแบบ ภายใต้แนวคิด “พัฒนารูปแบบเครื่องปั้นดินเผาโดยใช้เปลือกหอย และผงเหล็ก” นำดินเหนียวผสมทรายเปลือกหอย และผงเหล็กที่สามารถหาได้ในเขตชุมชนบ้าน ทุ่งหลวง และพื้นที่ใกล้เคียงมาเป็นส่วนผสมหลัก นำวัสดุทั้งหมดมาทดสอบคุณสมบัติพื้นฐานโดยการทดลองเผาในอุณหภูมิปกติที่ใช้เผาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง นำไปสู่ขั้นตอนการออกแบบ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ต่อไปโดยเน้นการพัฒนาจากกระบวนการผลิตที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน มาต่อยอดให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ จากนั้นจึงนำผลิตภัณฑ์ไปประเมินคุณภาพ และความพึงพอใจจากกลุ่มผู้ผลิตเครื่องปั้นดินเผาในชุมชน และกลุ่มผู้บริโภคทั่วไปพบว่า กลุ่มผู้บริโภคมีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่มากกว่ารูปแบบเดิมอย่างมีนัยสำคัญ 0.05

คำสำคัญ : เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง เปลือกหอย และผงเหล็ก

ABSTRACT

The purposes of the effects of using shell and iron powder on development of pottery product, Ban Thungluang, Sukhothai province were to (1) study the effects of using shell and iron powder on development of pottery product, (2) develop the pottery product by using shell and iron powder, and (3) evaluate the quality and satisfaction on old and new pottery product of producer and customer, Ban Thungluang, Sukhothai province. The samples of the study were 101 people that from 200 people selected through the table of Yaman with sampling error at 7%. The instrument used was questionnaires. The data were statistically analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test, and used descriptive statistics in satisfaction level and hypothesis testing for dependent samples. The results found that the development of 12 new pottery products in concept “the development of pottery products by using shell and iron powder” were used clay mix with sand, shell, and iron powder that finding in Ban Thungluang community and greater area. Then all

material was tested basic properties by firing at normal temperature, design process, and products development were focus on production process and methodology of community identity for new products. The quality evaluation and satisfaction found that tourists' satisfaction on new product was significantly more than that of an old product 0.05.

Keywords : Ban Thungluang Ceramic, shell and iron powder.

บทนำ

เครื่องปั้นดินเผา หมายถึง สิ่งของต่างๆ ที่เกิดจากการนำดินมาขึ้นเป็นรูปร่างต่างๆ แล้วนำไปเผาในเตาเผาให้เนื้อดินสุก เพื่อให้มีความแข็งแรง คงทนกับคำในภาษาอังกฤษว่า “เซรามิกส์(ceramic)” ซึ่งหมายถึง ดินเผา ต่อมาได้มีการนำดินอื่นนอกจากดินเหนียวสีด้ามมาใช้ในการปั้นด้วย เพื่อให้เนื้อดินมีคุณภาพดียิ่งขึ้น เช่น ดินขาว เคโอลิน (kaolin) และแร่ฟันม้าหรือเฟลด์สปาร์ (feldspar) ดังนั้น จึงมีนักวิชาการบางคนเปลี่ยนจากการใช้คำว่า “เครื่องปั้นดินเผา” เป็น “เครื่องปั้นเผา” โดยตัดคำว่า “ดิน” ออก แต่ส่วนใหญ่ยังคงนิยมเรียกว่าเครื่องปั้นดินเผาตามที่ใช้กันมาแต่เดิม เพราะสื่อความหมายเป็นที่เข้าใจกันทั่วไป (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่มที่11, 2551, หน้าที่57)

เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวงเป็นงานหัตถกรรมพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงของจังหวัดสุโขทัยมีการผลิตที่สืบทอดภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวสืบทอดกันมายาวนานกว่า100 ปี การผลิตเครื่องปั้นดินเผาจึงนับเป็นอาชีพหลักของชาวบ้านทุ่งหลวง สมาชิกในครอบครัวเกือบทุกหลังคาเรือนทั้งผู้เฒ่าผู้แก่ และลูกหลานจะช่วยกันสร้างสรรค์งานเครื่องปั้นดินเผาที่ได้คุณภาพของตน บ้านทุ่งหลวงจึงเป็นแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาแบบไม่เคลือบที่ขึ้นชื่อเรื่องคุณภาพสวยงามคงทนรวมถึงประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน โดยมีการผลิตมากกว่า 200 ครั้วเรือน แต่ในปัจจุบันนั้นก็เริ่มลดน้อยลง จากการศึกษาข้อมูลโดยการลงสำรวจพื้นที่จริง ผู้วิจัยได้เล็งเห็นว่าหมู่บ้านทุ่งหลวงจังหวัดสุโขทัย นั้นเป็นสถานที่ที่อุดมสมบูรณ์และมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน มีการผลิตเครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวงที่มีมายาวนานแต่ รูปแบบและลวดลายของผลิตภัณฑ์ยังไม่หลากหลาย ในปัจจุบันมีผู้ผลิตลดลงเพราะทำได้เพียงเป็นตลาดขายส่งซึ่งจะขายได้ในราคาถูก และเนื้อดินที่ใช้ในการผลิตก็มีปริมาณลดลง เนื่องจากมีการถมที่ดินเพื่อสร้างที่อยู่อาศัย และสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้เนื้อดินปั้นที่ใช้ผลิตเครื่องปั้นดินเผาหาได้ยากขึ้นหรือต้องไปขุดบริเวณที่ไกลขึ้นทำให้ต้นทุนในการผลิตเริ่มสูงขึ้น ประกอบกับตัวผลิตภัณฑ์ก็ยังไม่ค่อยทันสมัย เกรงว่าในอนาคตท้องถิ่นอาจมีผู้ผลิตน้อยลงอีกก็เป็นได้ ผู้วิจัยจึงศึกษาพัฒนาต้นแบบและลวดลายให้มีความทันสมัยขึ้นโดยใช้วัสดุในชุมชน โดยสิ่งเหล่านั้นต้องส่งเสริมผลิตภัณฑ์ให้มีความคงทน สวยงาม และส่งเสริมอัตลักษณ์บ้านทุ่งหลวงจังหวัดสุโขทัย ให้มีความเด่นชัดยิ่งขึ้นเพื่อส่งเสริมการตลาดและพัฒนาชุมชนอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอันดีงามเช่นนี้ให้คงอยู่ และเจริญรุ่งเรืองอย่างยั่งยืนสืบไป ซึ่งผู้วิจัยสนใจศึกษาวัสดุที่พบในเขตพื้นที่บ้านทุ่งหลวง 2 ประเภท ได้แก่ 1) เปลือกหอย ซึ่งเป็นเศษวัสดุของศัตรูพืชที่เกษตรกรกำจัด และพบอยู่เป็นจำนวนมากในพื้นที่การเกษตร และแหล่งน้ำภายในชุมชน 2) เศษผงเหล็กซึ่งเป็นเศษวัสดุที่เหลือจากการกลึงเหล็กหรือลูมิเนียมจากโรงงานอุตสาหกรรมในท้องถิ่น วัสดุดังที่กล่าวข้างต้นนี้ อาจนำไปสู่การสร้างสรรค์ลวดลายที่สวยงาม และอาจเพิ่มความคงทนให้กลับผลิตภัณฑ์ได้ และที่สำคัญที่สุดก็เป็นการประหยัดเนื้อดินที่ใช้ในการผลิตอีกทางหนึ่งด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลของการใช้เปลือกหอยและผงเหล็กที่มีต่อการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง จังหวัดสุโขทัย
2. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง จังหวัดสุโขทัย โดยใช้เปลือกหอยและผงเหล็ก
3. เพื่อประเมินคุณภาพและความพึงพอใจของผู้ผลิตและผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวงในรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาผลของการใช้เปลือกหอยและผงเหล็กที่มีต่อการพัฒนารูปแบบเครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวงจังหวัดสุโขทัย
ศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลวดลายและรูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง จังหวัดสุโขทัย และผลของการนำเปลือกหอยและผงเหล็กที่มีผลต่อการพัฒนารูปแบบเครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง เพื่อพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ของชุมชนให้โดดเด่นและทันสมัยยิ่งขึ้น

ประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง ในรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามในการวิจัย ชุดที่ 2 คือ ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในรูปแบบเดิมและผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในรูปแบบใหม่

ขอบเขตของเนื้อหา

- ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ลวดลาย รูปแบบ และกระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง จังหวัดสุโขทัย จากพื้นที่จริง
- ศึกษาคุณสมบัติของผงเปลือกหอยและผงเหล็กที่มีผลต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง จังหวัดสุโขทัย
- พัฒนารูปแบบเครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวงจังหวัดสุโขทัย โดยคำนึงถึงคุณภาพ และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในรูปแบบเดิม และรูปแบบใหม่

ขอบเขตของวัสดุที่ใช้ในการวิจัย

- เปลือกหอย 4 ชนิด ที่พบในเขตชุมชนบ้านทุ่งหลวง ได้แก่ หอยกาบ หอยขุ่น หอยเชอรี่ และหอยขม ประเภทผงหยาบ และผงละเอียด
- เศษผงเหล็กที่เหลือใช้จากโรงกลึงในเขตชุมชนบ้านทุ่งหลวง และผงเหล็กหล่อที่ได้มาจากโรงงานอุตสาหกรรม

ขอบเขตของกลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มตัวอย่าง 101 คน จากประชากรที่มาเดินเที่ยวตลาดถนนคนเดินหน้าว่าการอำเภอศรีมาศ จังหวัดสุโขทัย ในวันศุกร์ที่ 18 เมษายน เวลา 13.00 น. - 20.00 น. ทั้งหมด 200 คน โดยประมาณ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 101 คน จะได้ความคลาดเคลื่อน 7% ตามตารางของ Yamane ค่าความเชื่อมั่นที่ 95%

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น (Independent Variable) รูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง ทั้ง 2 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาแบบเดิมที่ผลิตและจำหน่ายที่บ้านทุ่งหลวง จังหวัดสุโขทัย และชุดที่ 2 ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาแบบใหม่ที่พัฒนาโดยใช้ผงเปลือกหอยและผงเหล็ก

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ 1) ระดับของคุณภาพของผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผา 2) ระดับของความพึงพอใจในรูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาแบบเดิมและรูปแบบใหม่ จากกลุ่มตัวอย่าง

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าวิจัยเรื่อง ผลของการใช้เปลือกหอยและผงเหล็กที่มีต่อการพัฒนารูปแบบเครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง จังหวัดสุโขทัยแบ่งเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย 1) การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาเกี่ยวกับชุมชน และผลิตภัณฑ์ในชุมชนของพื้นที่วิจัย 2) การวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อประเมินคุณภาพ และความพึงพอใจ ที่มีต่อการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวงจังหวัดสุโขทัย และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริโภค ที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนต่างๆ เพื่อให้งานวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการทำวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. การเตรียมการในการสัมภาษณ์กับผู้เชี่ยวชาญอย่างเป็นทางการ
 - 1.1 ค้นหารายละเอียดของผู้เชี่ยวชาญที่จะทำการสัมภาษณ์ทั้งชื่อ ที่อยู่ และเบอร์โทรศัพท์

- 1.2 วางแผนการสัมภาษณ์โดยเตรียมคำถามล่วงหน้าและคิดคำถามในหลายๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาข้อมูลที่จะศึกษา
- 1.3 ติดต่อ และนัดหมายกับผู้เชี่ยวชาญ กำหนดสถานที่ที่จะทำการสัมภาษณ์เพื่อสะดวกต่อการเดินทางไปพบ
2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และแบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล และสรุปผลของการสัมภาษณ์ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมิน แล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ผ่านการตรวจสอบสมบูรณ์แล้ว นำมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1.1 การตรวจสอบข้อมูลโดยการตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ คือการตรวจสอบแหล่งข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ คือ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ ต่างกันจะให้ข้อมูลต่างกันหรือไม่
- 1.2 การลดทอนข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ มีขั้นตอนดังนี้
 - 1.2.1 การกรองข้อมูลเฉพาะจุดที่น่าสนใจ เพื่อให้ข้อมูลเข้าใจง่าย
 - 1.2.2 การนำข้อมูลมาสรุปย่อเพื่อให้ได้สาระสำคัญของเนื้อหา
 - 1.2.3 การสังเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกข้อมูลเป็นหมวดหมู่ เพื่อหาแนวคิดที่ตรงกัน
 - 1.2.4 การสรุปผลข้อมูล และจัดหมวดหมู่ข้อมูลเป็นกลุ่มอย่างมีระเบียบ
- 1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อสรุปข้อมูลเรียบร้อยแล้วจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์ในส่วนต่างๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาแนวคิดในการออกแบบเพื่อนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบต่อไป
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 1 ผู้วิจัยจะดำเนินการประมวลผล และนำเสนอแบบประเมินความ พึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างในรูปแบบของตาราง
 - 2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่ 2 จากแบบประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ ได้แก่
 - 5 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด
 - 4 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจมาก
 - 3 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจปานกลาง
 - 2 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจพอใช้
 - 1 หมายความว่า มีระดับความพึงพอใจควรปรับปรุง
3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

โดยอ้างถึงสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มผู้บริโภคและวิเคราะห์ข้อมูลของคุณภาพต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง จังหวัดสุโขทัย โดยการใช้สถิติเพื่อให้ข้อมูลมีความเข้าใจง่าย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 ค่า ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียวที่มีความสัมพันธ์กัน (t-test dependent - samples) เพื่อเปรียบเทียบความ พึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวงในรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.05

เกณฑ์คะแนนเฉลี่ยที่กำหนดในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

- ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจพอใช้
- ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจควรปรับปรุง

สรุปผลการวิจัย

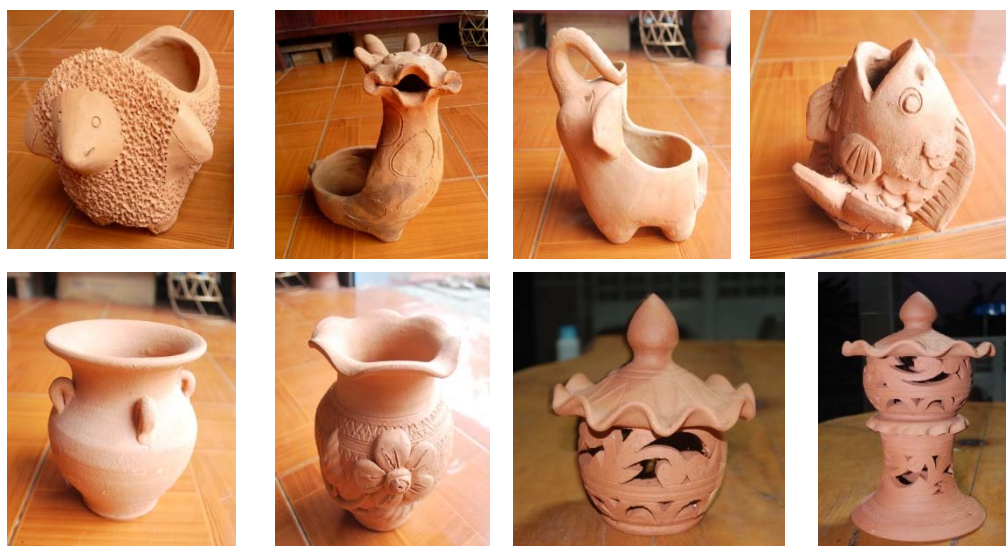
ภาพ 1 วัสดุที่นำมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง รูปแบบใหม่

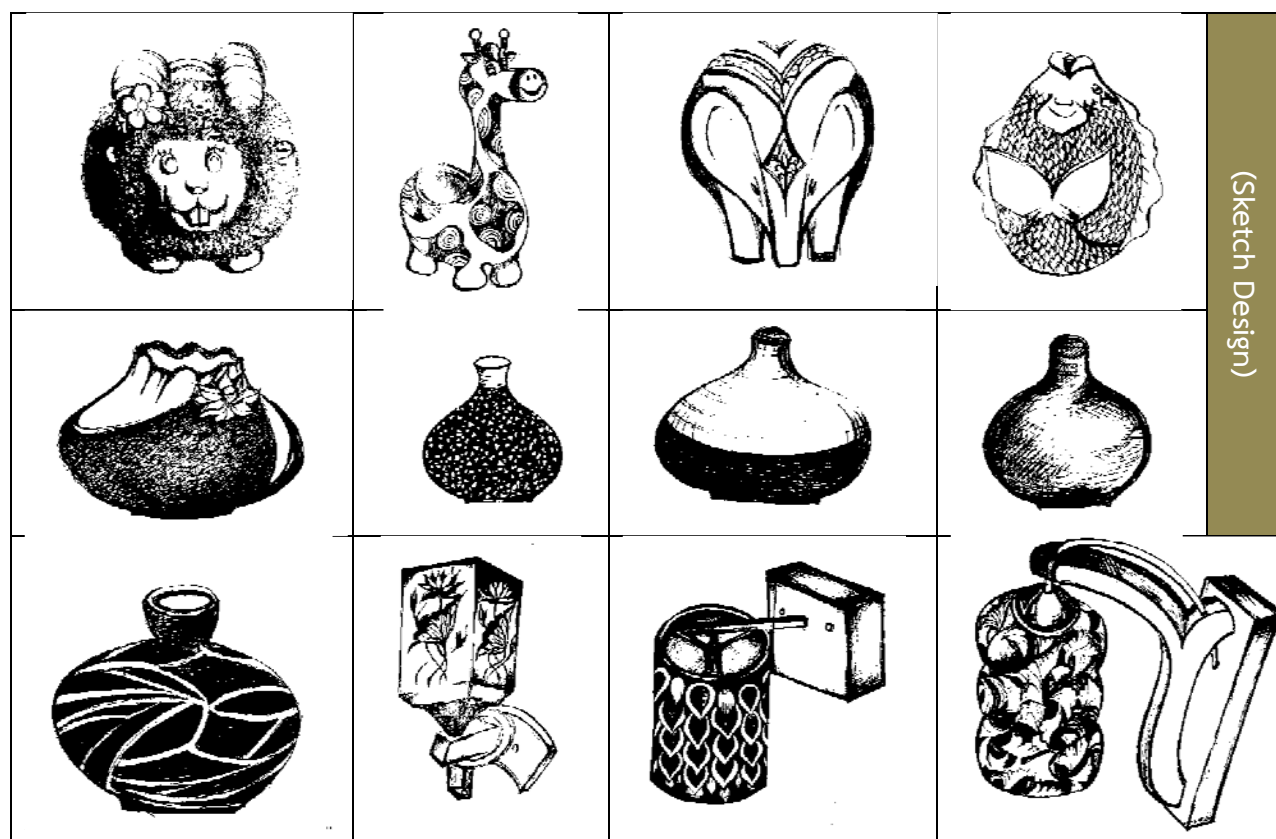
ภาพ 2 ผลการนำผงเปลือกหอยและผงเหล็กผสมกับดินพื้นถิ่นแล้วนำไปผ่านการเผาตามแบบของบ้านทุ่งหลวง

จากข้อมูลข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เปลือกหอยทั้งสองชนิดเมื่อบดเป็นผงละเอียด แล้วนำมาใช้ผสมกับดินพื้นถิ่นและผงเหล็กทำให้เกิดสีสนิมใหม่ขึ้นมา และมีความสมบูรณ์แข็งแรงแต่ถ้าใช้แบบหยาบก็ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติพื้นฐานของเปลือกหอยแต่ละชนิดว่าเหมาะที่จะใช้หรือไม่และเหมาะที่จะใช้ในรูปแบบใด ส่วนผงเหล็กนั้นถ้าต้องการให้สีเข้มขึ้นก็เลือกใช้ผงเหล็กหล่อหรือผงเหล็กจากโรงงาน แต่ถ้าอยากให้มีลวดลายที่มีลักษณะเป็นจุดๆ เล็กๆ ก็เลือกใช้ผงเหล็กจากโรงกลึง เป็นต้น

เมื่อทำการทดลองคุณสมบัติของผงเปลือกหอยและผงเหล็กเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยลงพื้นที่สำรวจผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาที่ผลิตและจำหน่ายของชุมชนบ้านทุ่งหลวงอีกครั้งเพื่อคัดเลือกมาเป็นต้นแบบในการพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยเน้นกรรมวิธีการผลิตที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน คือการขึ้นรูปด้วยใช้แป้นหมุน ผสมผสานกับการฉลุลวดลาย และสร้างลายขีดข่วนให้สวยงามตามธรรมชาติ

ภาพ 3 ผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่ผู้วิจัยคัดเลือกมาเป็นต้นแบบในการพัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่

ภาพ 4 การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาแบบใหม่ทั้ง 12 รูปแบบ

แนวคิด ในการออกแบบลวดลายเป็นการนำส่วนประกอบบางส่วนของดอกบัวหลวงซึ่งเป็นสัญลักษณ์ประจำจังหวัดสุโขทัยมาจัดวางให้เกิดลวดลาย เช่น ดอกบัว กลีบบัว สายบัว ใบบัว เป็นต้น ส่วนรูปทรง และกรรมวิธีการผลิตจะเน้นแบบที่เป็นรูปทรงพื้นฐานให้มากที่สุดจะได้ง่ายต่อกระบวนการผลิต ส่วนเทคนิคการผลิตนั้นเน้นกรรมวิธีแบบดั้งเดิมของบ้านทุ่งหลวง เช่น การแกะ ฉลุ ปั้น และการติดเพิ่มเพื่อเพิ่มความสูงต่ำของพื้นผิวทำให้ชิ้นงานมีความโดดเด่นเฉพาะตัว

กระถางต้นไม้รูปแกะ

กระถางต้นไม้รูปช้าง

กระถางต้นไม้รูปยีราฟ

การถางต้นไม้รูปปลา

แจกันขนมจีบ

แจกันก้นหอย

ภาพ 5 ตัวอย่างผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ที่ผ่านการพัฒนาเรียบร้อยแล้วทั้ง 12 รูปแบบ

แจกันดินเผาใบนี้ มีรูปแบบที่ดูเรียบง่ายแต่ซ่อนเร้นไว้
โดดเด่นด้วยลวดลายที่เรียบง่ายแต่แฝงไว้ด้วยความหมาย
ที่ลึกซึ้งได้แก่ลวดลายของดอกชบา ซึ่งหมายถึงความ
พริ้วไหวและสวยงามแล้ว ยังสื่อถึงความเป็นสิริมงคล
ด้วยลวดลายของ ดินเหนียว + ดินเหล็ก + ดินเปลือกหอย

แจกันดินเผาใบนี้ มีรูปแบบที่ดูเรียบง่ายแต่ซ่อนเร้นไว้
โดดเด่นด้วยลวดลายที่เรียบง่ายแต่แฝงไว้ด้วยความหมาย
ที่ลึกซึ้งได้แก่ลวดลายของดอกชบา ซึ่งหมายถึงความ
พริ้วไหวและสวยงามแล้ว ยังสื่อถึงความเป็นสิริมงคล
ด้วยลวดลายของ ดินเหนียว + ดินเหล็ก + ดินเปลือกหอย

แจกันสามสี

แจกันเปลือกหอย

แจกันดินเผาใบนี้ มีรูปแบบที่ดูเรียบง่ายแต่ซ่อนเร้นไว้
โดดเด่นด้วยลวดลายที่เรียบง่ายแต่แฝงไว้ด้วยความหมาย
ที่ลึกซึ้งได้แก่ลวดลายของดอกชบา ซึ่งหมายถึงความ
พริ้วไหวและสวยงามแล้ว ยังสื่อถึงความเป็นสิริมงคล
ด้วยลวดลายของ ดินเหนียว + ดินเหล็ก + ดินเปลือกหอย

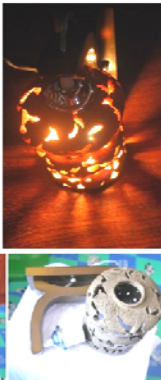

แจกันสายบัว

โคมไฟติดผนังทรงกระบอก

โคมไฟติดผนังใบนี้ มีรูปแบบที่ดูเรียบง่ายแต่ซ่อนเร้นไว้
โดดเด่นด้วยลวดลายที่เรียบง่ายแต่แฝงไว้ด้วยความหมาย
ที่ลึกซึ้งได้แก่ลวดลายของดอกชบา ซึ่งหมายถึงความ
พริ้วไหวและสวยงามแล้ว ยังสื่อถึงความเป็นสิริมงคล
ด้วยลวดลายของ ดินเหนียว + ดินเหล็ก + ดินเปลือกหอย

โคมไฟติดผนังใบนี้ มีรูปแบบที่ดูเรียบง่ายแต่ซ่อนเร้นไว้
โดดเด่นด้วยลวดลายที่เรียบง่ายแต่แฝงไว้ด้วยความหมาย
ที่ลึกซึ้งได้แก่ลวดลายของดอกชบา ซึ่งหมายถึงความ
พริ้วไหวและสวยงามแล้ว ยังสื่อถึงความเป็นสิริมงคล
ด้วยลวดลายของ ดินเหนียว + ดินเหล็ก + ดินเปลือกหอย

โคมไฟติดผนังทรงสี่เหลี่ยม

โคมไฟติดผนังทรงอิสระ

ภาพ 6 เครื่องปั้นดินเผารูปแบบใหม่ที่พัฒนาขึ้น

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n = 101)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	30	29.7
หญิง	71	70.3
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	0	0
21 – 29 ปี	15	14.9
30 – 39 ปี	35	34.7
40 – 49 ปี	24	23.8
มากกว่า 50 ปี	27	26.7
3. สถานภาพ		
โสด	40	39.6
สมรส	61	60.4
4. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	2	2.0
มัธยมศึกษาหรืออาชีวศึกษา	27	26.7
ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	69	68.3
อื่นๆ (ระบุ)	3	3.0
5. อาชีพปัจจุบัน		
ข้าราชการ	56	55.4
พ่อค้า/นักธุรกิจ	13	12.9
นักเรียน/นักศึกษา	3	3.0
เกษตรกร	2	2.0
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	4	4.0
อื่นๆ (ระบุ)	23	22.8
6. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	18	17.8
10,000 – 14,999 บาท	18	17.8
15,000 – 19,999 บาท	27	26.7
20,000 – 29,999 บาท	17	16.8
ตั้งแต่ 30,000 บาทขึ้นไป	21	20.8

จากตารางที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริโภคจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 101 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 71 คน (ร้อยละ 70.3) ส่วนใหญ่มีอายุ 30 – 39 ปี (ร้อยละ 34.7) สมรสแล้ว (ร้อยละ 60.4) มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า (ร้อยละ 68.3) มีอาชีพข้าราชการ (ร้อยละ 55.4) มีรายได้ 15,000 – 19,999 บาท (ร้อยละ 26.7)

ตาราง 2 แสดงค่าเปรียบเทียบความพึงพอใจด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ ของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ เครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวง ระหว่างรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ (จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 101 คน)

รายการ	เกณฑ์ที่กำหนด	รูปแบบเก่า		รูปแบบใหม่		t	P
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์							
1. ลักษณะทั่วไป	มีความประณีต เรียบร้อย สวยงาม มีขนาด สัดส่วนเหมาะสม	3.67	0.80	4.70	0.46	11.20*	0.00
2. สี	สีไม่ต่าง หลุดลอกง่าย	3.81	0.78	4.55	0.50	8.03*	0.00
3. วัสดุ / วัตถุดิบ	ใช้วัสดุ หรือวัตถุดิบที่มีคุณภาพเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	3.72	0.73	4.60	0.49	10.00*	0.00
4.เอกลักษณ์	ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความแปลกใหม่สะดุดตา	3.68	1.0	4.72	0.45	9.45*	0.00
5. การใช้งาน	ผลิตภัณฑ์สะดวกต่อประโยชน์ ใช้สอยดูแลไม่ยาก	3.92	0.77	4.59	0.55	7.14*	0.00
เฉลี่ยรวม		3.76	0.81	4.63	0.49	9.16*	0.00

$P < 0.05$ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

จากตาราง 2 ผลการทดสอบพบว่าความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ ด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ แบ่งตามรายการ ได้แก่ 1) ลักษณะทั่วไป มีความประณีต เรียบร้อย สวยงาม มีขนาด สัดส่วนเหมาะสม 2) สี สีไม่ต่าง หลุดลอกง่าย 3) วัสดุ / วัตถุดิบ ใช้วัสดุ หรือวัตถุดิบที่มีคุณภาพเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ 4) เอกลักษณ์ ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวมีความแปลกใหม่สะดุดตา 5) การ ใช้งาน ผลิตภัณฑ์สะดวกต่อประโยชน์ใช้สอย ดูแลไม่ยาก แบ่งตามข้อ ย่อย ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในรูปแบบใหม่มีความพึงพอใจสูงกว่ารูปแบบเดิมอย่างมีนัยสำคัญ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในรูปแบบใหม่ ด้านการคุณภาพผลิตภัณฑ์ (จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 101 คน)

ลักษณะที่ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับความพึงพอใจ		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ลักษณะทั่วไป	มีความประณีต เรียบร้อย สวยงาม มีขนาดสัดส่วนเหมาะสม	4.70	0.46	มากที่สุด
2. สี	สีไม่ต่าง หลุดลอกง่าย	4.55	0.50	มากที่สุด
3. วัสดุ / วัตถุดิบ	ใช้วัสดุ หรือวัตถุดิบที่มีคุณภาพ เหมาะกับผลิตภัณฑ์	4.60	0.49	มากที่สุด
4. เอกลักษณ์	ผลิตภัณฑ์มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความแปลกใหม่สะดุดตา	4.72	0.45	มากที่สุด
5. การใช้งาน	ผลิตภัณฑ์สะดวกต่อประโยชน์ ใช้สอย ดูแลไม่ยาก	4.59	0.55	มากที่สุด
เฉลี่ย		4.63	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ พบว่าความพึงพอใจโดยรวมของผู้บริโภค ที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในรูปแบบใหม่อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D.=0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ เอกลักษณ์ ผลิตภัณฑ์

มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว มีความแปลกใหม่สะดุดตา ($\bar{X}=4.72$, S.D.=0.45) รองลงมาคือ ลักษณะทั่วไป มีความประณีตเรียบร้อย สวยงาม มีขนาดสัดส่วนเหมาะสม ($\bar{X}=4.70$, S.D.=0.46) วัสดุ/วัสดุผิว ใช้วัสดุ หรือวัสดุผิวที่มีคุณภาพเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.45) การใช้งานผลิตภัณฑ์สะดวกต่อประโยชน์ใช้สอย ดูแลไม่ยาก ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.55) สีไม่ต่างหลุดลอกง่าย ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.50) ตามลำดับ

ตาราง 4 ประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในรูปแบบใหม่ ทั้ง 12 รูปแบบโดยให้เลือกผลิตภัณฑ์ที่ชอบมากที่สุดไม่เกิน 3 รูปแบบ (กลุ่มตัวอย่าง 101 คน จากทั้งหมด 200 คน)

รูปแบบผลิตภัณฑ์	คะแนนความพึงพอใจ		
	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
รูปแบบที่ 1 กระถางต้นไม้รูปแกะ	78	77.2	1
รูปแบบที่ 2 กระถางต้นไม้รูปช้าง	20	19.8	6
รูปแบบที่ 3 กระถางต้นไม้รูปยีราฟ	39	38.6	3
รูปแบบที่ 4 แจกันรูปปลา	59	58.4	2
รูปแบบที่ 5 แจกันรูปขนมจีบ	14	13.9	8
รูปแบบที่ 6 แจกันก้นหอย	8	7.9	12
รูปแบบที่ 7 แจกันสามสี	11	10.9	10
รูปแบบที่ 8 แจกันเปลือกหอย	10	9.9	11
รูปแบบที่ 9 แจกันสายบัว	26	25.7	5
รูปแบบที่ 10 โคมไฟติดผนังทรงกระบอก	30	29.7	4
รูปแบบที่ 11 โคมไฟติดผนังทรงสี่เหลี่ยม	15	14.9	7
รูปแบบที่ 12 โคมไฟติดผนังทรงอิสระ	12	11.9	9

จากตารางที่ 4 ผลการประเมินสรุปได้ว่าความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในรูปแบบใหม่ทั้ง 12 รูปแบบ ผู้บริโภคมีความพึงพอใจผลิตภัณฑ์กระถางต้นไม้ดินเผาแกะมากที่สุด (ร้อยละ 77.2) รองลงมาคือผลิตภัณฑ์แจกันดินเผา รูปปลา (ร้อยละ 58.4) และกระถางต้นไม้รูปยีราฟ (ร้อยละ 38.6) ตามลำดับ ส่วนต้นแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้คะแนนน้อยสุด 3 รูปแบบ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์แจกันรูปก้นหอย (ร้อยละ 7.9) ผลิตภัณฑ์แจกันเปลือกหอย (ร้อยละ 9.9) และผลิตภัณฑ์แจกันสามสี (ร้อยละ 10.9) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ประเภทหนึ่งที่เกิดออกมาในรูปแบบต่างๆ เป็นได้ทั้งของตกแต่งของใช้เพื่อประโยชน์ใช้สอย และเพื่อเป็นของที่ระลึก การออกแบบทั้งเทคนิค วิธีการ วัสดุ ตลอดจนจุดมุ่งหมายของผลิตภัณฑ์ประกอบด้วยอิทธิพลด้านความเชื่อ ศาสนา การเมือง วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสังคม อันเป็นการแสดงถึงความสามารถที่ผู้มอบให้มอบผู้รับ และยังแสดงทักษะความสามารถในการออกแบบที่ผู้ผลิตหรือช่างฝีมืออีกด้วย

จากการศึกษาเพื่อนำมาพัฒนาจนเกิดผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาแบบใหม่ ปัจจัยสำคัญในการออกแบบที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือการเลือกใช้วัสดุ กระบวนการทางความคิดในการนำวัสดุมาใช้เกิดจากการรับรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ เสรี วงษ์มณฑา (2542) ได้กล่าวว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่มนุษย์เลือกที่จะสรุปการรับรู้ ตีความหมายการรับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่สัมผัสเพื่อที่จะสร้างภาพในสมองให้เป็นภาพที่มีความหมายและมีความกลมกลืน กระบวนการของการรับรู้เกิดขึ้นเป็นลำดับ ได้แก่ การมีสิ่งเร้าเข้ามากระทบ เช่น สถานการณ์ เหตุการณ์ สิ่งแวดล้อมรอบกายที่เป็นคน สัตว์ และสิ่งของ เกิดการสัมผัสบุคคล ได้แก่ ตาหู ฟัง จมูกได้กลิ่น ลิ้นรู้รส และผิวหนังรู้ร้อนหนาว ทำให้เกิดอาการแปลการสัมผัสที่เกิดขึ้นในสมองจากการสัมผัสประสบการณ์ และจินตนาการ จนนำไปสู่พฤติกรรมต่างๆ ที่ล้วนแล้วแต่เป็นแรงบันดาลใจให้มนุษย์สร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะต่อไป จากการรับรู้ดังกล่าวทำให้ทราบว่าวัสดุที่อยู่รอบตัวตามธรรมชาติจำนวนมากถูกมองข้าม และทำลายทิ้งอย่างไม่เกิดประโยชน์ด้วยการตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำวัสดุธรรมชาติมาใช้ในการออกแบบ โดยศึกษาและการทดลองวัสดุต่างๆ เช่น เปลือกหอย ดิน หวายและผงเหล็กซึ่งเป็นเศษวัสดุที่เหลือใช้จากการผลิตผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมต่างๆ เพื่อให้เห็นคุณสมบัติทั้งข้อดีและข้อเสียของวัสดุแต่ละชนิด เพื่อเลือกวัสดุที่มีความเหมาะสมกับงานวิจัยสอดคล้องกับ เรวัต สุขสีกาญจน์ (2551) ที่กล่าวว่า หนึ่งในปัจจัยหลักที่ทำให้งานหัตถกรรมน่าสนใจ คือ วัสดุในการผลิต เพราะหัตถกรรมทุกอย่างย่อมเกิดมาจากวัสดุหลัก หลังจากนั้นการแสดงตัวในเรื่องของรูปแบบและการใช้งานก็จะตามมา มีการคิดค้นรูปทรงและโครงสร้าง เพิ่มความงามด้วยการคิดและสร้างสรรค์ลวดลายประกอบกันจนเกิดคุณค่าด้านประโยชน์ใช้สอยขึ้น ผู้วิจัยได้ค้นพบว่าวัสดุที่มีความเหมาะสมกับการออกแบบมีคุณสมบัติช่วยส่งเสริมผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาให้โดดเด่นขึ้น คือ เปลือกหอยและผงเหล็ก ซึ่งเป็นวัสดุที่มีคุณภาพสูง คุณสมบัติ ได้แก่ มีความแกร่ง ทนทาน มีความมันวาว และสามารถทำปฏิกิริยากับดินพื้นถิ่นให้เกิดสีสันใหม่ ได้อีกด้วย ส่วนการเลือกใช้วัสดุธรรมชาติชนิดอื่น เช่น กิ่งไม้ ดอกไม้ ใบไม้ หลอดไฟ มาช่วยเพิ่มความงามและส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามลักษณะการใช้งานของผลิตภัณฑ์ ก็จะช่วยให้ดึงดูดกลุ่มผู้บริโภคอีกทางหนึ่ง ทำให้องค์ประกอบในการออกแบบมีความลงตัวและสมบูรณ์ในผลิตภัณฑ์ สำหรับขั้นตอนการออกแบบเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์นั้น วชิรินทร์ จรุงจิตสุนทร (2548, หน้า 161) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า “เปิดหู-เปิดตา-เปิดใจ” การได้ยิน ได้เห็น และได้สัมผัสโลกกว้างขึ้น สามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปสร้างสรรค์ผลงานออกแบบในมุมมองที่กว้างขึ้นตามไปด้วย เพราะความจริงอย่างหนึ่งก็คือ ไม่มีใครคิดอะไรขึ้นมาแล้วบอกว่าเป็นความคิดใหม่ทั้งหมดอย่างน้อยก็ใช้ทฤษฎีที่คนรุ่นเก่าได้คิดไว้เป็นพื้นฐาน แนวคิดนี้ได้ให้ข้อคิดว่า ในเวลาที่เรหาทางออกของการแก้ไขปัญหาไม่ได้ ไม่รู้จะแก้ปัญหายังไรกับสิ่งที่เกิดขึ้น หรือยังไม่มีความรู้พอในเรื่องนั้นๆ ให้ลองค้นหาแนวคิดจากแหล่งต่างๆ อย่างไม่จำกัด จะทำให้มีโอกาสในการค้นพบหนทางในการแก้ไขปัญหาที่ไม่สร้างสรรค์ของตัวเองตามลำพังได้ ด้วยหลักการง่ายๆ นี้ส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้อย่างต่อเนื่อง

จะเห็นได้ว่าปัจจุบันนี้การดำเนินชีวิตของผู้คนเปลี่ยนแปลงไป การถวิลหาสิ่งที่ช่วยผ่อนคลายความ ตึงเครียดจากการแข่งขันทางสังคม และการทำงานที่เร่งรีบ ทำให้มนุษย์เลือกที่จะหันหน้าเข้าสู่ธรรมชาติมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดและองค์ความรู้ทางธรรมชาติมาประยุกต์ใช้ในงานศิลปหัตถกรรม การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในรูปแบบใหม่ที่มีความสวยงาม สร้างสรรค์ และแปลกใหม่ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความเป็นเอกลักษณ์ แสดงถึงความเป็นเครื่องปั้นดินเผาบ้านทุ่งหลวงที่ไม่ซ้ำใคร ซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตที่ผสมผสานความเป็นธรรมชาติและประโยชน์ใช้สอยได้อย่างกลมกลืน

ข้อเสนอแนะ

สำหรับวัสดุที่นำมาใช้ในการออกแบบ คือ เปลือกหอยและผงเหล็กนั้น ผู้วิจัยเลือกใช้ผงเปลือกหอยและผงเหล็กเนื่องจากเห็นว่าผงเปลือกหอยและผงเหล็กนั้นสามารถหาได้ในชุมชนและมีคุณสมบัติที่สอดคล้องกับผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผามากที่สุด ได้แก่ ผงเปลือกหอยและผงเหล็กที่เลือกมาใช้ต้องเป็นผงละเอียด เมื่อมาผสมเข้ากับดินพื้นถิ่นและสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ชิ้นใหม่นั้น ผงเปลือกหอยจะส่งผลให้สีของดินอ่อนลง ส่วนผงเหล็กจะช่วยทำให้สีของดินเข้มขึ้นและช่วยส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์คงทนสวยงามขึ้นเนื่องจากช่วยเพิ่มความหลากหลายทางด้านสีสันจึงทำให้ผู้วิจัยสามารถออกแบบได้หลากหลายรูปแบบและ ทำให้ผลงานมีความละเอียดประณีตกว่าการใช้เทคนิคพ่นสีแบบที่ใช้กันทั่วไป สำหรับปัญหาที่พบเพื่อเป็นข้อเสนอแนะนี้ ในขั้นตอนก่อนนำ

ผลิตภัณฑ์เข้าเตาเผา ควรสำรวจความเรียบร้อยของผลิตภัณฑ์ และต้องควบคุมอุณหภูมิที่เหมาะสมรวมถึงระยะเวลาในการเผาที่ขึ้นอยู่กับความหนา บาง ของตัวผลิตภัณฑ์ สิ่งที่กำลังกล่าวมาข้างต้นนั้นจะมีผลชัดเจนหลังการเผาเรียบร้อยแล้ว

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

การนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์เป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ทรงคุณค่าอีกทางหนึ่ง อาจเป็นการเพิ่มมูลค่าให้ผลิตภัณฑ์ เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ที่หลากหลาย อาจได้พบเจอกับสิ่งที่คาดไม่ถึงดังเช่นการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาจากเปลือกหอยและผงเหล็กในครั้งนี ผู้วิจัยได้ทราบถึงคุณประโยชน์ของเปลือกหอยและผงเหล็กมากมายได้ทั้งสิ้น และลวดลายใหม่ที่หลากหลาย ที่ปรากฏขึ้นบนชิ้นงานขณะทดลอง ไม่ว่าจะเป็นลวดลายอ่อนช้อยบนพื้นผิว ลายจุดที่ปรากฏเป็นลายเม็ดทองบนพื้นผิว ที่เกิดจากการผสมผสานอย่างลงตัวของวัสดุที่นำมาใช้ ดังนั้นถ้ามีผู้สนใจที่จะนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปต่อยอดหรือใช้เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นใหม่ ก็สามารถนำคุณประโยชน์ของเปลือกหอยและผงเหล็กไปพัฒนาและต่อยอดได้ตามความเหมาะสมหรืออาจทดลองนำเปลือกหอยชนิดอื่นๆ นอกเหนือจากผลการวิจัยในครั้งนี้มาใช้ประโยชน์ก็ทำได้อีกมากมาย เพราะในประเทศไทยหรือบนโลกของเรายังมีเปลือกหอยอีกมากมายหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นเปลือกหอยน้ำเค็มและเปลือกหอยน้ำจืด ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่น่าสนใจทั้งสิ้น

เอกสารอ้างอิง

- วัชรินทร์ จรุงจิตสุนทร. (2548). ได้ให้แนวคิดไว้ว่า “เปิดหู-เปิดตา-เปิดใจ” เรื่องเกี่ยวกับขั้นตอนการออกแบบเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์
- เรวัต สุขสีกาญจน์. (2551). คุณสมบัติทั้งข้อดีและข้อเสียของวัสดุ
- สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่มที่ 11. (2551). ความหมายของเครื่องปั้นดินเผา
- เสรี วงษ์มณฑา. (2542). การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภคกรุงเทพฯ: Diamond in business world.